



Datum  
2021-04-18  
Vår referens  
Agneta Persson  
Projektledare  
agneta.persson@malmo.se

## Tjänsteskrivelse

### **Redovisning av genomfört arbete 2020 samt förslag till reviderad handlingsplan för arbetet 2019-2023 med att stärka Malmös roll som framtidens kuststad** **STK-2021-130**

#### **Sammanfattning**

I april 2019 antog kommunstyrelsen Handlingsplan för arbetet 2019–2023 med att stärka Malmös roll som framtidens kuststad. Miljönämnden ansvarar för att samordna det övergripande arbetet med genomförandet av handlingsplanen. Handlingsplanen utgår från Malmö stads arbete med kust- och havsrelaterade frågor inom följande områden: naturvärden och ekosystem, renare hav och kust, havsmedvetenhet/ocean literacy, rekreation och upplevelser, stads- och hamnutveckling, klimatanpassning och extern samverkan. Planen är ett inriktningsdokument med syfte att ge en samlad bild av pågående, planerade och tänkbara åtgärder och aktiviteter för arbetet med att stärka Malmös roll som framtidens kuststad.

Föreliggande ärende innehåller en redovisning från miljönämnden över genomfört arbete 2020 *samt* ett förslag till reviderad handlingsplan för arbetet 2019–2023 med att stärka Malmös roll som framtidens kuststad. Förslaget till reviderad handlingsplan har behandlats i fritidsnämnden, kulturnämnden, miljönämnden, stadsbyggnadsnämnden och tekniska nämnden. Samtliga nämnder tillstyrker förslaget till reviderad handlingsplan. Tekniska nämnden föreslår att det fortsatta arbetet med Malmö som kuststad integreras i den ordinarie budgetprocessen.

#### **Förslag till beslut**

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Kommunstyrelsen lägger redovisningen från miljönämnden för genomfört arbete 2020 till handlingarna.
2. Kommunstyrelsen godkänner förslaget till reviderad Handlingsplan för arbetet 2019-2023 med att stärka Malmös roll som framtidens kuststad.
3. Kommunstyrelsen anmodar miljönämnden att i samband med nästa års revidering av handlingsplanen beakta frågan om integrering i budgetprocessen.

#### **Beslutsunderlag**

- Remissvar från stadsbyggnadsnämnden
- Stadsbyggnadsnämnden beslut 210121 § 11 - Förslag till år 2021 revidering av Handlingsplan

- för arbetet 2019 - 2023 med att stärka Malmös roll som framtidens kuststad
- Miljönämnden - Redovisning av genomfört arbete 2020 enligt Handlingsplan för arbetet 2019-2023 med att stärka Malmös roll som framtidens kuststad
- Miljönämnden beslut 210217 § 24 med Särskilt yttrande (M)- Redovisning av genomfört arbete 2020 enligt Handlingsplan för arbetet 2019-2023 med att stärka Malmös roll som framtidens kuststad
- Miljönämnden - Sammanställning av föreslagna förändringar i handlingsplan för arbetet 2019–2023 med att stärka Malmös roll som framtidens kuststad
- Miljönämnden - Nu gällande Handlingsplan för arbetet 2019–2023 med att stärka Malmös som framtidens kuststad
- Tjänsteskrivelse från miljönämnden
- Miljönämnden beslut 210217 § 25 med Särskilt yttrande (M) - Förslag till reviderad Handlingsplan för arbetet 2019–2023
- Tjänsteskrivelse från tekniska nämnden
- Tekniska nämnden beslut 210219 § 50 med Särskilt yttrande (MP) och (M+C) - Revidering av handlingsplan för arbetet med att stärka Malmös roll som framtidens kuststad
- Tjänsteskrivelse från fritidsnämnden
- Fritidsnämnden beslut 210224 § 29 - Reviderad handlingsplan för framtidens kuststad
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 210426 Förslag till 2021 års revidering av Handlingsplan för framtidens kuststad
- Förslag till reviderad handlingsplan Malmö framtidens kuststad 2019-2023
- Tjänsteskrivelse från kulturnämnden - reviderad handlingsplan Malmö som kuststad
- Kulturnämnden beslut 210330 § 30

### **Beslutsplanering**

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2021-04-26

Kommunstyrelsen 2021-05-05

### **Beslutet skickas till**

Fritidsnämnden

Kulturnämnden

Miljönämnden

Stadsbyggnadsnämnden

Tekniska nämnden

### **Ärendet**

#### **Bakgrund**

I budget 2018 (med plan 2019–2023) gavs kommunstyrelsen i uppdrag att, tillsammans med berörda nämnder, stärka Malmös roll som framtidens kuststad. Inriktningen för arbetet beskrevs i budgeten enligt följande: ”Malmös roll som en framtida kuststad stärks. Femtio procent av Malmös yta består av vatten. Genom ett nära samarbete med World Maritime University i Malmö finns stora möjligheter att stärka Malmös miljöprofil och generera ny kunskap om hållbara hav till gagn för såväl staden som för övriga världen. Samarbetet stärks med World Maritime Universitys initiativ Ocean Institute.”

I mars 2018 (ärende STK-2018-87) uppdrog kommunstyrelsen åt stadskontoret att i samråd med

berörda förvaltningar genomföra ett antal, av förvaltningarna föreslagna, aktiviteter samt att ta fram en plan för hur arbetet med att stärka Malmös roll som framtidens kuststad kan fortsätta under åren 2019–2023.

I april 2019 (ärende STK-2019-187), i samband med redovisningen av budgetuppdraget för 2018, beslutade kommunstyrelsen om *Handlingsplan för arbetet 2019–2023 med att stärka Malmös roll som framtidens kuststad* samt anmodade miljönämnden att samordna det övergripande arbetet med genomförandet av handlingsplanen.

I maj 2020 (ärende STK-2020-421) godkände kommunstyrelsen redovisningen från miljönämnden om arbete genomfört 2019. I samma ärende godkände kommunstyrelsen den revidering av handlingsplanen som miljönämnden, tekniska nämnden, stadsbyggnadsnämnden, fritidsnämnden och kulturnämnden ställt sig bakom under mars månad 2020.

Hittills har 27 aktiviteter genomförts inom ramen för arbetet med att stärka Malmös roll som framtidens kuststad. 19 av dessa genomfördes under det inledande budgetuppdraget och 8 har genomförts inom ramen för den beslutade handlingsplanen. Aktiviteterna har haft olika inriktningar och till exempel bestått av genomförda konferenser, inventeringar av marina områden, skräpmätningar och informationskampanjer.

### **Redovisning av genomfört arbete under 2020**

Under 2020 har sex av handlingsplanens aktiviteter kunnat genomföras i sin helhet: Inom området Naturvärden och ekosystem har aktiviteten ”Utveckla kommunens marina miljöövervakning” genomförts. Miljöförvaltningen har ansvarat för aktiviteten. Inom området Rekreation och upplevelser har aktiviteterna ”Etablera temalekplats Öresund” och ”Ta fram underhållsplan för havsmuddringar”, som fastighets- och gatukontoret har ansvarat för, samt aktiviteterna ”Utreda långsiktig drift av handikappbadet” och ”Anlägga ett nytt ute-gym för funktionshindrade på Ribersborgsstranden”, som fritidsförvaltningen ansvarat för, genomförts. Inom området Stads- och hamnutveckling har aktiviteten ”Ta fram en masterplan för Malmö hamn” genomförts. Fastighets- och gatukontoret har ansvarat för aktiviteten.

Vid sitt sammanträde den 17 februari fattade *miljönämnden* beslut om att ställa sig bakom redovisningen i åiterrapportering avseende arbetet 2020 med *Handlingsplan för arbetet 2019–2023 med att stärka Malmös roll som framtidens kuststad*. Redovisningen följer nedan.

### Genomfört arbete 2020 på miljöförvaltningen

I enlighet med kommunstyrelsens beslut i april 2019 har miljönämnden även under 2020 haft ett *samordningsansvar* för genomförandet av handlingsplanen. Det innebär att miljöförvaltningen under året varit sammankallande för en styrgrupp, en samordningsgrupp samt en kommunikationsgrupp med tjänstepersoner från berörda förvaltningar. Samordningsgruppen har fokuserat på att identifiera beröringspunkter, målkonflikter och synergieffekter samt att formera mindre arbetsgrupper kring gemensamma aktiviteter. *Kommunikationsgruppen* har fokuserat på att sprida information om de olika förvaltningarnas aktiviteter enligt handlingsplanen.

Miljöförvaltningen har under 2020, med hjälp av upphandlad expertis, arbetat fram ett nytt övervakningsprogram för *den marina miljöövervakningen*. Programmet innehåller en plan för hur, när och var undersökningar och analyser ska genomföras under en femårsperiod med start 2021. Programmet bedöms komplettera de nationella och regionala undersökningar som utförs i Malmös närområde och tillsammans med dessa uppfylla behovet av information om havsmiljöns

status.

Miljöförvaltningen har under året planerat för flera evenemang inom ramen för FN-systemet och Malmös roll som *Local Ocean Hub*. Mest framträdande var ett planerat evenemang vid FN:s The Ocean-konferens som skulle ha hållits i juni i Lissabon. Evenemanget, som skulle genomförts tillsammans med bland andra World Maritime University, Utrikesdepartementet och UNESCO-IOC och handlat om städers roll inom arbetet med Ocean Literacy, blev tyvärr inställt på grund av rådande pandemi. Konferensen har blivit framskjuten till 2021 och kommer troligtvis genomföras digitalt.

Miljöförvaltningen har aktivt arbetat med integreringen av de globala målen i Malmö stads långsiktiga miljöarbete, särskilt med mål 14, Hav och marina resurser, genom att bland annat inkludera ett mål om skyddade havsområden i förslaget till nytt miljöprogram. Det föreslagna målet har direkt koppling till två av mål 14:s delmål.

#### Genomfört arbete 2020 på övriga förvaltningar

På *stadsbyggnadskontoret* har inventeringar och underlagsmaterial kring värdefulla havsområden sammanställts inom ramen för den kommande aktualiserade naturvårdsplanen. Kommande plan blir den första i ordningen som innehåller havsområden och kommer utgöra ett viktigt underlag inför kommande åtgärder för att skydda Malmös värdefulla havsområden.

*Kulturförvaltningen* har under året invigt nybildade Naturum Öresund på Marinpedagogiskt center på Ribersborg. Naturum Öresund visar upp havet och livet under ytan för allmänheten och skolklasser med speciellt fokus på Öresund. Kulturförvaltningen arbetar även vidare med integrationsprojektet Vattenvetarna som med hjälp av ett mobilt vattenlaboratorium uppmuntrar till ökat lärande hos målgruppen 7-16 år. Projektet har, på grund av pandemin, fått ändra arbetssätt och begränsats.

*Fritidsförvaltningen* har under året satsat på anläggningarna på Ribersborg och nyinvidga Öresund Funkis - badet utan hinder (tidigare Handikappbadet). I anslutning till badet har även ett nytt tillgänglighetsanpassat utegym kommit på plats. Under sommarlovet anordnades havssimskola på Ribersborg och i Klagshamn vilka kunde genomföras trots pandemin.

*Fastighets- och gatukontoret* har slutfört arbetet med Masterplan för Malmö hamn. I planen beskrivs de målsättningar som kommunen har med hamnen i ett långsiktigt perspektiv och hur arbetet ska bedrivas för att nå målen, utifrån rollen som markägare. Masterplan för Malmö hamn har antagits av tekniska nämnden i rollen som kommunens juridiska fastighetsägare. Fastighets- och gatukontoret har under året även färdigställt en plan för rens- och underhållsmuddringar i kanalen. Arbetet med att utveckla och effektivisera renhållningen i Malmös kanaler och hamnar pågår och kommer att fortsätta framöver.

Årets strandstädningsaktiviteter längs kusten fick planeras om och spridas ut på fler olika platser än vanligt, på grund av pandemin. Malmöborna uppmanades bland annat att plocka skräp på egen hand eller tillsammans med familjen, ta en bild på skräpet och lägga upp på sociala medier. Under våren invigdes Öresundslekplatsen på Ribersborgsstranden. Lekplatsen ligger precis i anslutning till Naturum Öresund och har blivit ett populärt besöksmål för Malmöborna. Arbetet med att utreda upplätelser längs kusten har fortskridit under året. Arbetet fokuserar särskilt på möjligheter till upplätelser i Nyhamnen och Varvsstaden samt på Glasbrukskajen, Sundskajen, Ribersborgsstranden och Sibbarp.

*Stadskontorets* arbete enligt handlingsplanen har fokuserat på förberedelserna inför ICLEI:s världskongress i Malmö som avsågs genomföras våren 2021. Under hösten har arbetet inneburit en omställning efter beslut om att planera för en helt digital världskongress. I februari 2021 beslöts att världskongressen nu består av olika delar; Virtual launch i april 2021, The Road to Malmö mellan april 2021-maj 2022 samt The Malmö Summit 11-13 maj 2022. Aktiviteter som har fokus på Malmö som framtidens kuststad är fortfarande aktuella i planeringen.

Framtagande av evakueringsplan har fått senareläggas, dels till följd av en omprioritering i arbetet på grund av pandemin, dels då framtagandet inväntar genomförandet av aktiviteten med Länsstyrelsens arbete med riskkartor.

I nära relation till arbetet med handlingsplanen genomfördes under hösten 2020 en process inom MEET Malmö kring Malmö - Framtidens kuststad. Processen bestod av tre workshops tillsammans med ett 30-tal aktörer som på olika sätt har koppling till vatten. En rapport har arbetats fram som ett underlag för diskussion och beslut kring möjliga fortsatta initiativ som kan stärka bilden av Malmö som kuststad. Tre initiativ prioriterades; Blå innovationshubb, Matstad Malmö samt Tankesmedjan ”Rena havet”.

Stadskontoret ingår i såväl styrgrupp som samordningsgrupp och har under året följt och deltagit aktivt i arbetet.

### **Förslag till reviderad handlingsplan**

Föreliggande förslag till reviderad handlingsplan innehåller tio nya aktiviteter som förankrats på tjänstepersonsnivå i förvaltningarna. Varje ny aktivitet har en fastställd tidsplan samt minst en utpekad förvaltning som ansvarar för dess genomförande.

I förslaget har fem aktiviteter i kapitlet Klimatanpassning slagits samman till två. Detta är av praktiska genomförandeskäl då det underlättar samordningen och ger en tydligare roll- och ansvarsfördelning. Två aktiviteter har strukits då förutsättningarna förändrats så att aktiviteterna inte längre är möjliga att genomföra enligt plan. Sex aktiviteter har fått förändrad tidsplan varav fem aktiviteter har förlängts med ett eller två år och en aktivitets tidsplan har kortats ner. Vidare har en del redaktionella ändringar gjorts för att hålla inriktningstexter och beskrivningar av aktiviteter aktuella.

Varje nämnd fattar beslut om att ställa sig bakom förslaget till reviderad handlingsplan för sin egen del. Planen ligger i linje med Malmö stads budget för 2021 samt dess kommunfullmäktigemål, framför allt målet ”Malmö stad ska verka för att staden stärker sin position som regional tillväxtmotor” samt ”Malmö ska vara en föregångare när det gäller minskade utsläpp av växthusgaser”.

#### Miljönämnden

Vid sitt sammanträde den 17 februari fattade *miljönämnden* beslut om att tillstyrka föreslagna revideringar av miljönämndens åtaganden i Handlingsplan för arbetet 2019–2023 med att stärka Malmös roll som framtidens kuststad. Särskilt yttrande, (M).

#### Fritidsnämnden

Vid sitt sammanträde den 24 februari beslutade *fritidsnämnden* att tillstyrka redovisningen samt förslaget till reviderad handlingsplan.

### Kulturnämnden

Vid sitt sammanträde den 30 mars godkände *kulturnämnden* redovisningen av genomförda aktiviteter under 2019 samt förslag till reviderad Handlingsplan för arbetet 2019–2023 med att stärka Malmös roll som framtidens kuststad.

### Stadsbyggnadsnämnden

Vid sitt sammanträde den 21 januari fattade *stadsbyggnadsnämnden* beslut om att tillstyrka föreslagna revideringar i stadsbyggnadsnämndens åtaganden i Handlingsplan 2019–2023 för arbetet med att stärka Malmös roll som framtidens kuststad.

### Tekniska nämnden

Vid sitt sammanträde den 19 februari godkände *tekniska nämnden* aktiviteter i det reviderade dokumentet Handlingsplan för arbetet 2019–2023 med att stärka Malmös roll som framtidens kuststad. Tekniska nämnden fattade även beslut om att uppmana kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att besluta att det fortsatta arbetet integreras i ordinarie budgetprocess och på så sätt ersätta behovet av en särskild handlingsplan. Särskilda yttranden från (C + M), särskilt yttrande från (MP).

### **Stadskontorets bedömning**

Stadskontoret ser positivt på det arbete som genomförts under 2020 för att stärka Malmös roll som framtidens kuststad. Särskilt viktigt är den förvaltningsövergripande arbetssättet och det nära samarbete mellan såväl stadens aktörer som andra myndigheter och organisationer i kust- och havsrelaterade frågor som utvecklats. Detta framhålls av bland andra stadsbyggnadsnämnden. Flertalet av åtgärderna och aktiviteterna i handlingsplanen berör fler än en förvaltning och involverar ofta flera verksamhetsområden på olika sätt. Det är viktigt att bedriva en kontinuerlig dialog mellan förvaltningar och avdelningar om beröringspunkter och delat ansvar i kust- och havsrelaterade frågor, för att tillsammans finna lösningar på problem, nå en samsyn samt utveckla och nyttja eventuella synergier.

Miljönämndens samordningsroll är viktig och fungerar mycket väl. Under året har en god struktur för uppdraget byggts upp. Styrgruppen och samordningsgruppen kom tidigt på plats och säkerställer nödvändig förankring i de deltagande förvaltningarna. Det gemensamma kommunikationsarbetet har fortsatt under år 2020 och ett grundläggande kommunikationspaket med bland annat presentation, bildmaterial och en landningssida på [malmo.se](http://malmo.se) har tagits fram under året. Det är viktigt att kommunikationen om Malmö som kuststad är sammanhållen och har ett helhetsperspektiv. I samband med att revideringen av handlingsplanen kommunicerades arbetet med Framtidens kuststad internt och externt. Flera andra kommunikationsinsatser gjordes under året internt, på sociala medier och i andra kanaler.

Liksom tidigare bygger den reviderade handlingsplanen på respektive berörd nämnds pågående och planerade arbete med kust- och havsrelaterade frågor. Det är viktigt att åtgärderna som föreslås är förankrade och realiserbara. Handlingsplanen kan dels fungera som ett uppföljningsverktyg för att följa upp genomförandet av åtgärder och aktiviteter, dels som ett planeringsverktyg för arbetet framåt. I vissa förvaltningar är aktiviteterna integrerade i verksamhetsplaner vilket underlättar för genomförandet.

Huvuddelen av aktiviteterna i handlingsplanen löper vidare under 2021, och även under 2022. Rådande situation med pandemi påverkade under såväl 2020 samt 2021 kommunens verksamheter och därmed även genomförandet av handlingsplanens aktiviteter. Planerade aktiviteter påver-

kas i olika omfattning. Ett exempel är den tidigare planerade operan på Malmö Konsthall som skjuts fram till 2-14 november 2021. I kommande revidering av handlingsplanen, vid årsskiftet 2021/2022, får redogöras för vilka aktiviteter som påverkats och för det fortsatta genomförandet av dessa.

Stadskontoret konstaterar att samtliga berörda nämnder tillstyrker förslaget till reviderad handlingsplan. Tekniska nämnden har även uppmanat kommunstyrelsen att besluta att det fortsatta arbetet integreras i ordinarie budgetprocess. Nämnden menar att detta skulle ersätta behovet av en särskild handlingsplan.

Stadskontoret ser ett fortsatt behov av en förvaltningsövergripande handlingsplan och understryker att handlingsplanen primärt är ett samordnande, inte styrande, dokument där de ingående aktiviteterna baseras på de ansvariga nämndernas arbete. Ett viktigt syfte med handlingsplanen är att ge en samlad bild av stadens arbete med kust- och havsrelaterade frågor. Stadskontoret delar samtidigt tekniska nämndens syn på att arbetet skulle kunna integreras med budgetprocessen framöver och föreslår därför att denna fråga beaktas i samband med nästa års revidering av handlingsplanen.

Stadskontoret förordar kommunstyrelsen att lägga miljönämndens redovisning av utfört arbete 2020 till handlingarna, *samt* att godkänna förslaget till reviderad handlingsplan för arbetet 2020–2023 med att stärka Malmös roll som framtidens kuststad. Stadskontoret förordar även kommunstyrelsen att uppmana miljönämnden att frågan om integrering i budgetprocessen beaktas i samband med nästa års revidering av handlingsplanen.

**Ansvariga**

Micael Nord Näringslivsdirektör

Magdalena Bondeson Sektionschef

Andreas Norbrant Stadsdirektör